

finom fokozatai egyéni megátásról tanúszkodnak. A halvány vonalakból összesenött, fenyőfőet ábrázoló ceruzarajzán, vagy a tollal készült olasz táján a pókháló finomságú vonalak zeneisége adja a művészi érdekességet. Erdélyi Mihály főképen olasz tárgyú színes krétarajzokat állított ki. Előadása temperamentumos, melyekből az átélés közvetlensége csendül ki, művei a kréta puhaságához alkalmazkodó stílus munkák. Tóbiás György tanulmányfeje tónusfokozatokban gazdag szénrajz. Tápai Lajos nagyméretű munkáalakjai könnyed stílussal készült rajzok, kisebb stílusrajzain is ugyanez a könnyedség látszik. Csizmazia Kálmán és Aino Hakulinen hivatásos akvarellisták. Csizmazia meleg, egymásbaomló tónusok színei bársonyos puhasággal kellemes színhatást adnak, vízfestési eljárása kialakult és stílusos. Gyűjteményes kiállítása óta sokat fejlődött, szí-

nelben gazdagabb, meglátásai igazab-
bak. Festészetének egészen ellentéte Szabóné Aino Hakulinen szinte férfiasan határozott ecsettechnikája, egyszerű rajz és színlátása, mely mindent a lényeges formákra vezet vissza. Többnyire tisztai témákat fest, melyekbe be-
leérzi a finn tájak északi levegőjét; ez fejeződik ki képein, midőn a tisztai táj színei feloldódnak a hideg, ezüstszürke tónus mindent átfogó egységében Mihály István igen sok vízfestménnyel jelent meg, legtöbbször a század első évtizedeiben divó szecesszió dekoratívítása érezhető, mely ma már üresnek hat, de ezenkívül van néhány festői felfogású, frissebb dolga is. Skultéty Éva vízfestményei biztos művészi ösz-
tönnel festett úde alkotások.

A rendezés izléses, a kiállítás jól át-
teljethető, összehatása nyugodt volt.

DOROGI IMRE

SZINHÁZ

A SZEGEDI VÁROSI SZINHÁZ operaegyüttese a színi évad végén két a cszerű dalmú felújításával örvendez-
tette meg hálás közönségét. G. Rossini: *Sevillai borbély* a vígoperájának ka-
cagató jelenetét és immár közkinccsé vált dallamait nem győzzük elégszer látni és hallani. G. Verdi: *Traviata*-ja pedig az életnek arra az ányékos ol-
dalára vezet nézőit, amelyen az út a meg nem értés, a boldogtalan szerelem, betegség és korai halál bánat-köveivel van kirakva. Csupa operai kellék, amelyeket aztán Verdi örökzöld dallamai fennnek élő egységgé s lesznek előadó-
művészek és közönség számára egyaránt az operairodalom csábító gyöngyszemévé. — Mindkét előadás az őszinte siker jegyében zajlott le. Fiatal opera-
együttesünk rászolgált arra az elölegzett bizalomra, amellyel a közönség bemutatkozásokkor megajándékozta. A kezdetben bizony sokszor légüres térben csetlő-botló alakok lassan húsból és vérből formált, életből vett alakításokká váltak s ma már ott tartunk, hogy legtöbbjük színészi teljesítményének is elismeréssel kell adoznunk. Ez a színpadi készség és biztonság ének-
tudásuk maradéktalan kifejtésének is alapvető követelménye. Eppen ezért az operalátogató közönség a bőkezűen megadott kíméleti idő elteltével minél többször látja kedvenceit a lámpák fényében, természetesen annál többet vár, annál nagyobb követelményekkel

lép fel. Egészséges fejlődés, a színvo-
nal emelkedése másként hogyan lenne biztosítható? Eppen művészeink joggal tiltakozhatnak a „jóindulatú, váll-
veregető” kritika „vidékre ez is jó!” hangja ellen. A sok megnyugtató és további ígéretet sejtető jelenség mellett az egész együttes érdekében sem hallgathatjuk el, hogy a tenorista szemé-
lyében évközben beállott sajnálatos változás még nem nyert végleges ren-
dezést. A pótlásként vendégszereplő két énekes (Kürtös Károly és v. Király Sándor) egyike sem üti meg azt a mér-
téket, amelyet közönség, színház és együttes egyaránt megérdemelve.

A Sevillai borbély legkiemelkedőbb alakítása Katona Lajos Figarója. Híres belépőjét olyan pompásan énekelte, hogy azonnal meghódította a közönsé-
get. A furfangos borbély szerepét vég-
ig nagyszerűen alakította. Sallay Margit Rosina szerepében jeleskedett. Nagyon ügyesen mozog a színpadon. Magas hangjainak bántó élességén azonban még segítenie kell. Rissay Pál Don Basilioja mint színészi teljesítmény is kiváló. Az együttes örök-
ifjú tagja s egyben az előadások rendezője: Dr. Dalnoky Viktor képviselte a hu-
mort. A pénzsóvár öreg szerelmes szerepében a mulattatás mesterének bizonyult. A vígopera kicsit szárnalmas figuráján túl azonban a hanggal sem maradt adós. A gr. Almavivát éneklő Kürtös Károly kezdetben nagyon ne-

hezen találta meg a kapcsolatot karmesterrel, közönséggel. Szerencsétlen orrhangján tud-e még javítani? Hangvétele és hangtisztaság tekintetében is még sokat kell tanulnia. *Boross Jolán* kis szerepét jól ellátta.

A *Taviata* hősnőjét *Baumgartner Margit* alakította. Ez a kultúrált hangú énekesnő sok, tiszta művészettől átitott percet szerzett már közönségének. Mesterien bánik hangjával. Csodálatosan finom pianóit most is élveztük. Arról nem tehet, hogy míg az I. felvonásban a nem az ő egyéniségére szabott félvilági nő szerepét kellett játszania, nem mozgott otthonosan a színpadon. A továbbiakban azonban a szerelmében megtört, nagybeteg *Violetta* mélyen emberi jelenetei kárpótolják mindenért. *Katona Lajos* is kitűnő volt az apa hálás szerepében. II. felvonásbeli gyönyörű áriája sokáig emlékezetes lesz. Igaz, hogy a taps jelentős része Verdit illeti! Sok magas

hangot kellett énekelnie, pedig ez a gyengéje. Fáradékonyságán okosabb énektechnikai megoldással segítenie kell, ha tovább is fejlődni akar. *v. Király Sándor* még kezdő énekes annak minden hibájával. Hangjából még hiányzik a fény, csillogás. Nagyon a karmesterre tapad. A színpadon jól mozog és szívesen elismerjük, hogy volt egy-két nagyon szép pillanata. — A kisebb szereplők jól illeszkedtek az együttesbe.

Mindkét előadást a színház igazgatókarnagya *T. Török Emil* vezényelte. Néhány meglepetésként ható szokatlan tempó-vételétől eltekintve (különösen a *Sevillai borbélyban!*) jól kézben tartja a zenekart, énekeseket, kórust egyaránt. Erre a nagy összetartó erőre egyes helyeken bizony szükség is volt (*Traviata*). Művészi munkájának eredménye ez a két jólsikerült előadás.

MAKLÁRI LAJOS

ZENE

A SZEGEDI FILHARMONIKUS EGYESÜLET évadzáró (tizedik) hangversenyét *Antos Kálmán*, a fogadalmi templom kiváló orgonaművésze vezényelte. Még a hangszeres királynőjének bonyolult játékasztalától, villanyos erővel mozgatott sokszáz regiszterétől is hosszú az út a nagyzenekart vezényelő karmester-pálcaiáig. Sok kezdeti nehézséget, modorosságot kell még *Antosnak* leküzdenie. A feladat nagy, de éppen egy ilyen nagytehetségű muzikus számára nem megoldhatatlan, ha egyáltalán karmesteri babérokra is pályázik. — A műsor első számaként *Mozart: G-moll szímfóniáját* hallottuk. Nagyon nehezen lendült bele a zenekar az együttesjátékba. Ez a kezdeti bizonytalansodás nehezen akart mulni *Bach: E-dúr hegedűversenyében* is. Szerencsére azonban *Martzy Johanna* lenyűgöző szépséggel éneklő hegedűje összetartotta a szétszéledni akaró báránykúkat. Szinte csodálatos, hogy az a fiatal, bájos megjelenésű művész, melyen bölcs mérséklettel, művészi önfeleggyellemmel s mégis izzó átéléssel tudta megszólaltatni *Bachnak* ezt a legnagyobbakat is próbára tevő művét.

Technikai felkészültségén túl éppen azt ünnepelejtük benne, hogy ilyen fiatalon el tudott jutni és így tudott eljutni Bachig. Mint színpadi jelenségre is sokáig fog emlékezni a közönség. — *Antos K.: Fekete Mária-szvitjének* bemutatója volt a műsor másik eseménye. Ez a szellemes, ragyogóan hangszereelt mű őszinte, megérdemelt sikert aratott. A „Török nyitány” keleti hangulata, a II. tétel szép erdőszongása után különös érdeklődéssel vártuk az alsóvárosi havibúcsú ihletett ábrázolását. Sajnos, ez a szvit legszintelenebb része. A sok idegen téma után szívesen merültünk volna el vallásos magyar népünk misztikumába. Ezzel *Antos Kálmán*, úgyis mint kiváló egyházzenesz, adósunk! A zárótétel „Haláltánc” szíporokázóan szellemes, érdekes muzsika. Különösen a sokféle ütőhangszer ügyes adagolásával ért el páratlan hatást. Itt külön is meg kell említenünk *Magyar F. művészi munkáját*. — Filharmonikusaink ideai szereplésüket *Liszt: Tasso c. szímfonikus költeményének* előadásával fejezték be.

MAKLÁRI LAJOS